

Comentariul poeziei Graiul neamului scrisa de George Cosbuc - prima parte

In ode si imnuri , poeme si sonete, poetii nostri au adus prinos de lauda limbii romane, izvorul vesnic de " tinerete fara batranete si viata fara de moarte ". Celebrul " Testament" al Vacarascalui avea sa sublinieze responsabilitatea creatorilor de arta prin mijlocirea cuvantului , datoria lor de a pastra nestirbita si de a o infrumuseata mereu .

Cele doua " lasaminte " ale lui Ienachita Vacarescu : " Cresterea limbii romanesti/ S-a patriei cinstire " vorbesc despre raptul ca patria si limba sunt concepte care se intrepatrund pana la suprapunere, atat in constiinta, cat si in rostirea neamului nostru.

Limba romana - " cintec al latinitatii dunarene cu reverberatii carpatine si mladieri de plai mioritic" (George Mirea) - e " graiul piinii" (Al. Mateevici - Limba noastra) , " grai de piriu leganind Iuceferi/ in zon prin claile de fin " (Ioan Pillat - Versul tarii) , " pistol de piatra si floare" (V. Voiculescu - Grai valah) , "eonunta de graiuri si cuvinte" (Tudor Arghezi-Ia aminte) , in ea zac "infiorari de lira" (V. Eftimiu - Oda limbii romane) .

" Bardul" de la Hordou, gratie antonomasei acordate de C. Dobrogeanu Gherea, a ramas in literatura romana drept " poetul taranimii". G. Cosbuc, " suflet in sufletul neamului sau " , se situeaza prin cele patru volume de poezii publicate intre 1893 - 1904 , la interferenta intre epoca moderna si cea contemporana a literaturii noastre nationale .

In volumul " Cantece de vitejie" (1904) , bardul nasaudean si-a strans toate poeziile cu tema eroica scrise dupa 1896. Publicata in 1901 si inclusa apoi in volumul " Cantece de vitejie" , poezia " Graiul neamului" este unul dintre cele mai frumoase "cantece" dedicate limbii romane. Poezia pare a fi scrisa pentru a ilustra celebra afirmatie a lui Antonio Bonfini (umanist italian) : " romanii lupta nu atat pentru viata lor, cit mai ales pentru a-si apara limba" (" Cronica" din 1493) .

Intr-adevar, apararea limbii romane -deopotriva martor al dainuirii noastre si puternica arma de aparare -a fost in vremea cand asezari umane erau acoperite cu cenusa, irecondliabila. In ciuda vicisitudinilor de tot felul, romanii si-au aparat glia si graiul in care s-a rasfrant insasi viata neamului.

Astazi nu se mai indoieste nimeni de adevarul ca pastrarea graiului " s-a inscris ca o mare biruinta a unitatii noastre bimilenare" (G. Mirea). In perioadele de efervescenta revolutionara limba romana a indeplinit rolul unui " comandant de osti" , a fost un puternic factor de intarire a constintei de neam, de cimentare a legaturilor dintre romani, indiferent de hotarele pe care vitregiile vremurilor le-au ridicat intre ei.